Ceza Bölümü 2013/13 E. , 2013/16 K.

- **SILAHLI KUVVETLERI KADRO VE KURULUŞLARINDA ÇALIŞAN SIVIL PERSONEL STATÜSÜNDE BULUNAN SANIK HAKKINDA "TEHDIT" SUÇU NEDENIYLE AÇILAN KAMU DAVASININ, 353 SAYILI YASA'NIN 10. MADDESININ BIRINCI FIKRASI (C) BENDININ ANAYASA MAHKEMESI KARARI ILE IPTAL EDILMESI NEDENIYLE ADLİ YARGI YERINDE GÖRÜLMESININ GEREKTIĞI**

"İçtihat Metni"

Davacı : K.H.

Yakınan : Y.B.

Sanık : E.A.

O L A Y : Artvin 6. Hd. Tb. Komutanlığı yemekhanesinde aşçı olarak görevli sivil personel sanık E.A.'ın, aynı Komutanlık emrinde görevli ve aynı zamanda yemekhane denetiminden sorumlu olan, aralarında bir süre önce çalışma koşulları ve prensipleri nedeniyle anlaşmazlık bulunan yakınan İs. Tekns. Kd. Bşçvş. Y.B.'a, 8.6.2006 günü saat 10:08 – 10:10 sıralarında kardeşi O.A. adına kayıtlı cep telefonundan arayarak "Artvin'e iki ayaklı geldin, tek ayaklı gidersin" şeklinde tehdit içeren sözler söylediği, böylece, vücut dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle yakınanı tehdit ettiği ileri sürülerek, eylemine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/1. maddesinin birinci cümlesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Artvin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 14.7.2006 gün ve E:2006/229, K:2006/96 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ARTVİN SULH CEZA MAHKEMESİ: 2.11.2006 gün ve E:2006/152, K:2006/216 sayı ile, sanık ile yakınanın askeri personel olduğu ve aralarında amir-memur ilişkisi bulun-duğundan sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 48. Motorlu Piyade Tugayı Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

48. Motorlu Piyade Tugayı Komutanlığı Askeri Mahkemesi, sanığın, hizmet esnasında amiri tehdit etmek suçunu işlediğinin sübuta erdiği gerekçesiyle, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 82/2. maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar vermiş, kararın temyiz edilmesi üzerine, Askeri Yargıtay 1. Dairesi'nce hükmün eksik soruşturma nedeniyle bozulmasına karar verilmiş, dava dosyası Mahkemesine gönderilmiştir.

48. MOTORLU PİYADE TUGAYI KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 14.6.2012 gün ve E:2012/37, K:2012/145 sayı ile, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin sivil personel olan Mualla Gökçe İçen ile ilgili kararı ile konuya ilişkin Askeri Yargıtay Daireler Kurulu kararları gerekçe gösterilerek, sanığı yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine, Askeri Yargıtay 1. Dairesi, Askeri Yargıtay Daireler Kurulu'nun bu konudaki kararlarına dayanarak ve kararda gösterilen gerekçeler ile hükmün onanmasına karar vermiş, bu şekilde kesinleşen karar ve dava dosyası, 48. Motorlu Piyade Tugayı Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler; Ahmet DURU, Ahmet KARADAVUT, Dilaver KAHVECİ, Turgut SÖNMEZ, Haluk ZEYBEL, A. Zeki LİMAN'ın katılımlarıyla yapılan 8.4.2013 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Eser Cihat POYRAZ'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmekte iken, maddenin "….askeri mahallerde…." ibaresi Anayasa Mahkemesi'nin 26.6.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15.3.2012 gün ve E:2011/30, K:2012/36 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

353 sayılı Yasa'nın "Asker kişiler" başlığı altında düzenlenen 10. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun uygulanmasında aşağıda yazılı olanlar asker kişi sayılırlar:

…..

C) Milli Savunma Bakanlığı veya Türk Silahlı Kuvvetleri kadro ve kuruluşlarında çalışan sivil personel" denilmekte iken,fıkranın (C) bendi, Anayasa Mahkemesi'nin 1.12.2012 gün ve 28484 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20.9.2012 gün ve E:2012/45, K:2012/125 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Bu durumda, usul kurallarının yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren öncelikle ve derhal bütün olaylar hakkında uygulanmalarının gerektiği genel hukuk ilkesi karşısında, artık 353 sayılı Yasa'nın 9. maddesi anlamında "asker kişi" olarak kabulü mümkün olmayan sanığın sivil kişi olması nedeniyle 353 sayılı Yasa'nın asker olmayan (sivil) kişilerin askeri mahkemelerde yargılanma koşullarını belirleyen maddeleri ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesi yönünden değerlendirme yapılması gerekmektedir.

5530 sayılı Yasa'nın 4. maddesi ile değiştirilen 353 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde, "Askeri Ceza Kanunu'nun 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64, 75, 79, 80, 81, 93, 94, 95, 114 ve 131. maddelerinde yazılı suçlar, askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi olmayan sivil kişiler tarafından barış zamanında işlenirse; bu kişilerin yargılanması, adli yargı mahkemeleri tarafından, Askeri Ceza Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle yapılır";

5918 sayılı Yasa'yla değişik 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesine eklenen ikinci fıkrasında, "Barış zamanında, asker olmayan kişilerin Askeri Ceza Kanununda veya diğer kanunlarda yer alan askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi bir suçu tek başına veya asker kişilerle iştirak halinde işlemesi durumunda asker olmayan kişilerin soruşturmaları Cumhuriyet savcıları, kovuşturmaları adli yargı mahkemeleri tarafından yapılır";

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 145. maddesinin ikinci fıkrasında da, "Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz" denilmiştir.

Bu düzenlemeler gözetildiğinde, sivil kişilerin barış zamanında, Askeri Ceza Kanununda veya diğer kanunlarda yer alan askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi suçları tek başına veya asker kişilerle iştirak halinde işlemeleri durumunda adli yargı yerinde yargılanacakları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, sanık hakkında açılan kamu davasının adli yargı yerinde görülmesi ve Artvin Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Artvin Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2.11.2006 gün ve E:2006/152, K:2006/216 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 8.4.2013 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.